

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
ču vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Mesečna:
za celo leto Din 30—
za pol leta " 18—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Imerati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetski list

Glasilo „Slovenske Kmetске Stranke“.

Vseko vřival
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rekopis se ne vra-
ćaje. — Plaća in toř
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2508. — Raćun
pri poštini hranilnici
št. 14.184. f.

Za svobodno Slovenijo!

Veličasten zbor v Celju. — Klerikalci se boje! — Dr. Korošec pošilja nad nas orožnike. — Hišne preiskave! — Nočemo današnjega Beograda, nočemo korupcije! — Za svobodno Slovenijo! — Sijajni govori naših zastopnikov.

V nedeljo, dne 28. oktobra je doživelo Celje svoj veliki dan. Veliko zborovanje, ki se je vršilo tega dne v Celju, je sijajno dokazalo, da se naša velika misel: **Za svobodno Slovenijo! — Za svobodo kmečkega naroda!** vedno bolj širi in da zajema čim širše plasti celokupnega našega kmečkega naroda. Naš kmečki narod čuti, da se nam godi krivica, da je teptan in zaničevan, toda on čuti v sebi vedno bolj svojo moč, da to krivico enkrat za vselej zlomi in stre s svojo kmečko slogo. To je pokazalo zborovanje v Celju.

Klerikalci v strahu.

Našo naraščujočo moč čutijo tudi klerikalci, t. j. tisti nesrečni ljudje v Sloveniji, ki so od Boga tako udarjeni s slepoto, da še danes po tolikih prebriskih izkušnjah, podpirajo v Belgradu tisto vlado, ki je vsem prečanom, posebej pa še nam Slovencem, najbolj krivična. Klerikalci se zavedajo, da ni in tudi ne more biti prav, da njihovi voditelji podpirajo tiste stranke v Beogradu, ki so moralno odgovorne za strahoviti zločin od 20. junija. Oni čutijo in se zavedajo, da ni prav, če podpirajo beograjske izkoriščevalce proti prečanom. Oni se zavedajo, da ne more biti prav, če podpirajo vladni sistem, ki ga vsa hrvaška katoliška duhovščina obsoja soglasno kot nekaj nemoralnega (glej tozadevni članek v današnji številki, op. ur.). Ker pa se tega zavedajo, zato se boje!

Oni se boje, da ne bi ljudstvo iz ust naših voditeljev slišalo resnice! Zato so poslali v Celje celo armado policajev in orožnikov in držali so celo vojaštvo v pripravnosti, da bi resnico zatrli z bajoneti! Z orožniki so zasedli celjske ulice, da ne bi prodrla resnica tudi v Celje in preko Celja na kmete. Policaji so pa iskali bombe (!!) pri študentih in zaplenili Radičeve slike! Kmečke ljudi so hoteli zadržati doma s tem, da so sklicali za nedeljo celo vrsto svojih shodov v okolici Celja! Vidite, to je slaba vest, to je bojazen in strah pred zmagonosno prodirajočo Resnico, to je strah pred poštenjem, to je strah pred sodbo poštenega kmečkega naroda in strah pred izgubo — stolčkov in korit!

Sijajen pozdrav naših voditeljev.

Ves klerikalni strah pred Resnico, hčerko božjo, in vsa njihova strašila z bajoneti pa niso današnjim zaveznikom beogradskega režima prav nič pomagala. Na tisoče ljudi je prišlo in slišalo! V Celju so kmetje slišali Resnico in spoznali so, kje je laž in sleparija in kje poštenje.

Zborovanja na prostem Koroščeva policija ni dovolila!! Tudi to je najboljši dokaz opravičenega straha klerikalcev pred resnico! Zborovanje se je moralo zato vršiti v dvorani in sosednih prostorih »Celjskega doma«.

Pozdrav naših voditeljev na kolodvoru je bil nad vse sijajen in prisrčen. Klicev: Živijo dr. Maček — živijo Pribičević itd. ni hotelo biti ne konca ne kraja.

Za državo — toda proti nadvladi!

Okoli treh popoldne se je pričelo zborovanje. Prvi je pozdravil zborovalce dr. Kalan iz Celja. Ker zaradi skromnega prostora ne moremo objaviti vseh govorov dobesedno, se moramo omejiti le na najvažnejše točke.

Dr. Kalan se je najprej spomnil hrvaških narodnih mučnikov. (Ta del govora so vsi zborovalci poslušali stoje.) Potem pa je nadaljeval:

»Laže, kdor trdi, da smo mi proti tej državi! Mi hočemo to državo, toda zahtevamo, da bomo v njej ravnopravni. Mi obsojamo tisto družbo, ki drži vso oblast v svojih rokah, da od te oblasti živi in se bogati. Mi nočemo korupcije. Mi nočemo tistega Beograda, ki živi od posredovanj! Mi hočemo tako državo, kjer v parlamentu ne bodo streljali narodnih poslancev in kjer ubijalcev ne bodo slavili kot narodne junake. Današnji Beograd nitj ne služi, kako je zaigral našo ljubezen in kako strahno smo mi razočarani! Zato pa mora naš narod vztrajati v boju do končne zmage!«

Za svobodno Slovenijo!

Za dr. Kalanom dobi besedo tov. posl. Pucelj, ki je rekel:

»Na zborovanju v Sisku je bil zastopan ves hrvaški narod in vsi prečanski Srbi. Kot Slovincem mi je težko, da niso bili tam zastopani tudi Slovenci! Žalostno je, da veliki vezir dr. Korošec služi beograjski cincariji! Ta cincarija hoče še nadalje pleniti po naših žepih, toda mi tega ne moremo dovoliti! Kakor zahtevajo Hrvati svojo svobodno Hrvatsko, tako zahtevamo mi svojo svobodno Slovenijo!

Zalostno je, da je podpisal predlog, naj se Radića zapre v norišnico, tudi poslanec Slovenske ljudske stranke Pušenjak. Zalostno je tudi to, da slovenska duhovščina ne stoji na strani slovenskega naroda kakor stoji hrvaška duhovščina na strani Hrvatov! (Burno odobravanje.)

Za revizije ustave. — Nekavalirstvo dr. Korošca.

Dr. Žerjav je bil naslednji govornik. Rekel je med drugim:

»Mi zahtevamo od države svoj delež in ne bomo dovolili, da žive od našega dela drugi. Revizija ustave nam mora jamčiti, da nihče več ne bo mogel niti misliti na nadvlado.

Kaj je dala klerikalna stranka Sloveniji, odkar je na vladi? Nič! Koliko je koristil dr. Korošec Sloveniji, odkar je predsednik vlade? Nič!

Pač pa se je začel boriti dr. Korošec proti ženi, proti vdovi pokojnega Radića. (Klici: Sramota!) To je nekavalirsko!

(Proti vdovi Stjepana Radića, Mariji Radić, je državno pravdnništvo v Zagrebu dvignilo po nalogu vlade kar štiri obtožbe!!)

V naši veliki borbi pa nas je žalibog pustila na cedilu naša duhovščina, ki služi beograjskim hegemonistom. Toda naši voditelji nam jamčijo, da pojde tudi brez njih.

Sijajen govor dr. Mačka.

Viharno pozdravljen nastopi nato predsednik bratske hrvatske kmečke stranke dr. Maček:

»Bratje Slovenci in sestre Slovenke! Prav rad bi Vam govoril v slovenskem jeziku, toda tega ne morem. Dovolite mi torej, da združim slovenščino svojega očeta s hrvaščino svoje matere.

Veliki naš boj nas je pripeljal tudi v Celje, v središče štajerske Slovenije. Ta boj pa ni boj med Hrvati in Srbi, čeprav stoje na čelu tega boja na eni strani Hrvati, a na drugi Srbi, ampak to je boj med Vzhodom in Zapadom, to je boj kulture proti zaostalosti, boj morale proti amoralnosti (amoralen = brez morale). Usoda, ki nas je zanesla na to zemljo, nam je naložila ta boj.

Usoda nam je naložila boj, kakor smo ga bojevali pred 300 leti proti Turkom, danes pa ga moramo bojevati proti Beogradu. To je boj Zapada proti Vzhodu (orijentu).

Sedaj Vam bo jasno, kakšno mesto zavzema dr. Korošec s tem, da se je postavil, kamor se ne bi smel postaviti niti kot človek zapadno-evropske civilizacije, niti kot Slovenec, najmanj pa kot katoliški duhovnik!

Zakaj pa dela dr. Korošec tako? Zato, ker njegovo vodstvo ne izvira iz slovenskega naroda, ampak od zunaj. To dokazuje nedavna konferenca hrvaških škofov. Ti so bili pripravljani, da obsodijo krvavi beograjski režim. Prišel pa je na konferenco papeški nuncij in iz vsega ni bilo nič. Najhujše, kar so rekli, je bila obsodba, da se agrarna reforma preostro izvaja!

»Vera je v nevarnosti.« — »Veličanstvo NAROD.«

Oni vedno govore, da je vera v nevarnosti. Ta ni v nevarnosti. Pa če bi tudi bila, oni ne bi mignili niti z mezincom, da jo rešijo. Zganili bi se šele takrat, če bi videli, da je v nevarnosti njihovo premoženje.

Hrvaški kmečki narod pa je vedno dobro ločil vero od politike. Dočakali pa smo tudi to, da ločijo vero od politike tudi hrvaški katoliški duhovniki. Na svojem zborovanju v Zagrebu so sprejeli resolucijo, v kateri se je celokupna hrvaška katoliška duhovščina postavila na stališče: Vero verujemo — politiko pa presojava! Škofom so priznali vodstvo v vseh cerkvenih in verskih poslih, nikdar pa jim ne bodo priznali političnega vodstva. V politiki velja samo ena avtoriteta (oblast) in to je prvo in najstarejše veličanstvo: NAROD! (Burno odobravanje.)

Lažno »jugoslavenstvo«.

Deset let se je redilo ljudi v Sloveniji — to povem odkrito — z nekim lažnim

jugoslovenstvom. Slovenci so bili edini iskreni Jugoslovani, Jugoslovani iz prepričanja. Povsod drugod pa, zlasti v Beogradu, je bilo le malo ljudi prepričanih o tem.

Danes pa je tudi Slovenija prišla do prepričanja, da je ni nobene »ideje« več, kateri na ljubo bi hotel slovenski narod žrtvovati svojo svobodo.

Mi vsi, ki smo tukaj zbrani, kmetje in obrtniki, mladi in stari, čutimo, da se borimo za enakopravnost, pa ne za enakopravnost na papirju, ampak za resnično enakopravnost.

Boj za enakopravnost.

Mi vemo, da Slovenci ne morejo biti enakopravni brez enakopravnosti Slovenije in ne morejo biti enakopravni Hrvati brez enakopravnosti Hrvatske. Za to enakopravnost smo začeli boj in od tega boja nas ne premakne nobena sila! V Beogradu groze z ostrimi ukrepi. Jaz Vas pa vprašam: Ali more biti še kaj ostrejšega kakor to, kar se je zgodilo 20. junija? (Klici: Doli z ubijalci!)

Vem, da imajo oni v svojih rokah silo. Na njihovi strani je tudi dr. Korošec, ki vedno drži z onimi, o katerih misli, da imajo moč v svojih rokah. Za duhovnika je to jako žalostno. Treba pa si je zapomniti, da je močnejša od bajonetov volja naroda. Ko so Radića na dan umora opozarjali, naj ne gre v parlament, je rekel: Naj me ubijejo — ampak mojega duha ne morejo ubiti!

Njega so ubili. Toda njegov duh, ki prihaja tudi že v Slovenijo, ta duh je tisti, ki kljubuje vsem bajonetom, ta duh je tisti, ki stresa belgrajski nasilni režim in ki ga bo stresal tako dolgo, dokler ga ne bo zrušil do tal. Ta duh naj obzame tudi Vas vse in zmaga bo naša! (Gromno odobravanje.)

Kdo drži danes centralizem?

Za dr. Mačkom je povzel besedo Svetozar Pribičević. Rekel je:

»Slavni zbor! Slovenci naj si zapomnijo, da je dr. Anton Korošec glavni krivec, da se moramo še danes boriti proti centralizmu. Če ne bi bilo dr. Korošca in njegove stranke, bi centralizma danes ne bilo več. V trenutku, ko bi dr. Korošec zapustil belgrajski parlament, bi centralizem v naši državi padel. Če bi hoteli centralisti komu postaviti spomenik, bi ga morali postaviti dr. Korošcu.

Mi smo dostikrat vprašali, kako klerikalei opravičujejo svojo današnjo politiko. Nekdo nam je rekel: »Klerikaleci pravijo, da je vsaka oblast od Boga in zato da se je treba pokoriti vsaki oblasti. Toda ko so cerkveni očetje to učili, so mislili na zakonito oblast, ki izvira iz volje naroda. Če bi si vrag prisvojil oblast, ali bi se Cerkev tej oblasti pokorila? Vidite, tisti novi cerkveni učitelji pa, ki se zbirajo okoli dr. Korošca, pa niso služabniki božji, ampak služijo vragu!

Enkrat sem rekel že v parlamentu, da ima narod pravico, ki izvira iz njega samega in iz človeškega dostojanstva, da se bori za svobodo. Takrat sem povedal, kaj je rekel francoski državnik Gambetta, ki je dejal, da ima narod tudi pravico na revolucijo. Takrat me je dr. Korošec napadel v »Slovenca« kot revolucionarja. Toda tako kot je govoril Gambetta, je govoril tudi sv. Tomaž Akvinski! Korošec tega ne ve, ker ne zna bogoslovja, ve pa to dr. Hohnjec...

Danes moremo reči pred celo Slovenijo: »Če vlada v naši državi tema, če se dviga brat nad brata, če narod gine v svojem siromaštvu, če se pojavlja pošast lakote pred kmečkimi domovi, če centralizem ubija vsako svobodo — je to zasluga prvih služabnikov vraga, dr. Korošca in njegove stranke!«

Nato je govoril Pribičević še obširno o vnanji politiki, nato pa je rekel:

»Beograjskim politikom poročamo, da se niti z enim političnim činiteljem nečemo pogajati in niti enemu ne sezemo v roko!« (Burno odobravanje.)

Manifestacija.

Po zborovanju se je razlila ogromna množica po celem mestu in burno manifestirala za idejo enakopravnosti in za svobodno Slovenijo. Množico je napotila šele huda ploha, da se je začela mirno razhajati.

* * *

Našim pristašem na deželi! — Prosimo vse naše odločne može, zlasti na deželi, da

Zborovanje v Sisku.

21. oktobra je priredila KDK v Sisku veliko javno zborovanje. To zborovanje bi se bilo moralo vršiti že 24. junija ter bi morala takrat na tem shodu govoriti pokojna Stjepan in Pavle Radić, a je zločinska roka Puniše Račića to preprečila. Iz vseh teh razlogov in pa zaradi napete politične situacije, je vladalo za zadnje zborovanje v Sisku velikansko zanimanje. In to na vseh straneh. Predvsem v hrvatskem in srbskem narodu, ki je združen v KDK in ki je hotel štiri mesece po umoru in dremanju vladajočih krogov slišati odločne izjave s strani svojega vodstva, na drugi strani pa v vodstvu samem, ki je hotelo točno izmeriti razpoloženje naroda ter so se zato morale besede pazljivo izbirati in natančno tehtati, posebno veliko pa je bilo zanimanje v tistih, beograjskih krogih, ki so dali morilce iz svojih vrst, pa danes igrajo politiko ptiča noja ter čakajo, da bo tista večja polovica države, ki jo zastopa KDK pozabila na 20. junij in molče prešla preko tega. In vsi krogi so se za zborovanje dobro pripravili. Predvsem narod sam. Takega zborovanja še nisem videl, Slovenci ga nismo zmožni podati, pa makar da se vse slovenske stranke združijo v eno. Tudi večji narodi temu niso kos. Nekateri so cenili udeležbo na 50.000, drugi na 60.000 in nekateri celo na 70.000 duš. Celo beograjski listi, ki so prišli z namenom, da prav malo in le slabo vidijo, so poročali, da je bilo najmanj 35.000 ljudi. Jaz sem bil že celo uro pred zborovanjem na odru in sem dobro opazoval ves potek. Ko je prišel posebni vlak iz Gline in se je iz njega usulo najmanj 2500 ljudi k ogromni množici, ki se je že nahajala na zborovališču, se mi je zdelo, kakor bi nekdo prisul še pol litrčka fižola k že razgrnjenemu merniku na mizo. Prisotnih je bilo na skrajnih točkah tudi blizu 2000 konjenikov, a nam z odra se je zdel ta tanek, komaj opazljiv obroček v daljavi. Kako bedna so v primeri s to veličino maliciozno sestavljena poročila »Slovenca«, polna mariborskih nemčizmov in ostale Ko-

pokažejo današnjo številko po možnosti vsem gg. duhovnikom in pa pristašem SLS. Časopisje SLS namreč spomenice hrvaške katoliške duhovščine ne bo objavilo, ker je ne sme, zato pa bo dobro, če zvedo slovenski duhovniki vsaj iz našega lista, za kaj gre! Naši agitatorji in drugi naši prijatelji pa naj s posebno pazljivostjo preberejo govor dr. Mačka in naj ga razširjajo do zadnje kože!

ročevje stilistike, ki se trudijo nepoučenim svojim vernikom popačiti resnico, če bi jo slučajno sami poiskali z druge strani. O »največjem Slovincu« g. Korošcu so navzoči novinarji pripovedovali toli zanimivosti. Naročil je svojim organom v Zagrebu, da morajo poslati na shod dva stenografa, ki morata točno vse govore beležiti ter takoj njemu v Beograd javiti. Zagrebška policija pa takih ljudi nima na razpolago. Iskali so jih celo po redakcijah, a jih niso dobili. Ko je stavil na razpolago v ta namen sam Beograd 3000 Din, so našli dva, med njimi enega profesorja. Pa bi bil gospod Korošec lahko dobil točno poročilo tudi brez teh 3000 Din, saj so celo tuji svetovni časopisi poslali svoje poročevalce poleg vseh zagrebških.

Poleg srbskih zastav hrvatske in v sredi med njimi tudi dve slovenski, ena pa na govornici. Kakor za časa Ljudevita Posavskega ali 1593. pod Andrejem Turjaškim na istem kraju! Vse pa z eno samo mislijo: svobodni in prosti hočemo biti in sami svoji gospodarji na svoji zemlji!

To so tudi povedali glavni govorniki in narod jih je razumel. Pa so tudi povedali, da ni nade nikjer drugod, nego v samem sebi; in tudi to je narod glasno odobril. Kjer je tolika samozavest, tam mora biti tudi zmaga! Večerni listi so prinesli vse govore, jutranje pa je že dal Korošec zapleniti. Toda kaj to pomaga! Take huzarske metode niso Hrvatov spravile na kolena, ko je preprosti narod še če ne spal, pa vsaj dremal, a tem manj jih bodo sedaj, ko mu je Stjepan Radić posvetil toliko dela, ljubezni in celo svoje življenje.

Zborovanje v Sisku je bilo sijajno. Opaziti je to tudi v režimskem časopisju, ki po eni strani stiska zobe in preti, da je treba KDK podaviti, voditelje pobesiti, na drugi strani pa milo prosi sporazuma in napoveduje, da je že skrajni čas za to in da vse pogoje sprejemajo.

Ivan Pucelj.

G. dr. Antonu Korošcu, ministrskemu predsedniku v Beogradu.

Prejel sem sledeče pismo, ki ga objavljam na Vaš naslov s pozivom, da takoj ukrenete potrebne korake ter me o rezultatu obvestite.

»Podpisani Vas prosim za malo pojasnilo o spodaj navedeni zadevi. Dne 28. junija 1928 si je na nepojasnjen način vzel življenje vojak Ivan Makovec iz Podturna, občina Toplice, pri svojem polku. Bolan je bil že od začetka tega leta, kakor je to sam sporočil pismeno svojim staršem, in sicer je bolehal v trebuhu in glavi. V začetku meseca februarja t. l. je šel prvokrat v bolnico, čez pet dni so ga pa vrgli ven z izjavo, da je zdrav, kar pa resnično ni bil. Dne 8. aprila ga je kapetan sam ponovno oddal v bolnico, čez petnajst dni je bil pa zopet ponovno odpuščen z istim izgovorom kot prvič, čeprav je bil vedno slabši. Kapitan, videvši, da je fant vedno slabši in za službo nesposoben, ga je oddal za šest dni domov. Starši so ga doma odvedli k privatnemu zdravniku dr. Kowalinki v Toplice, kateri je izjavil, da je fant težko bolan in mo-

ra iti takoj v bolnico. V Ljubljani ga niso hoteli sprejeti, češ, da mora iti k polku in od tam v bolnico. Prišedši k polku, ga niso hoteli priznati bolnega. Par dni je hodil okrog vojašnice kakor brez razuma, na kar ga je kapetan sam osebno peljal v bolnico ter zahteval, da ga sprejmejo. Čez mesec dni so ga ponovno oddali k polku (težko bolnega) z istim razlogom kakor obakrat prej. V polku so ga na ukaz kapetana pustili, da je lazil okrog kot brez uma. Dne 28. junija 1928 so ga pa vojaki našli na konjskem hlevu klečečega, mrtvega. Pred par dnevi pa so prišli fantje domov od istega polka oziroma iste stotnije, kjer je služil Ivan Makovec, in so izpovedali sledeče grozodejstvo: Ko je Ivan Makovec prvokrat prišel iz bolnice, ga je njegov narednik sprejel z »majko švabsko« ter mu rekel: »Jeli nisi još crknil itd.«, z enakimi besedami je bil sprejet vsakokrat. Ko je zadnjikrat zapustil bolnico, oziroma že v bolnici, ni užival nikake hrane več razum svežih črešenj (šest dni je užival še edino mleko). Po

par dneh lazenja okrog vojašnice, ga je narednik Bačić pozval, da dela, in sicer naj bi vodo nosil. Ker pa Makovec tega ni mogel, ga je dal narednik pripeljati po svojem »dežurnem« v pisarno, kjer ga je narednik Bačić sam tako močno pretepel, da se mu je zmešal razum in je prišel ven ves zabuhel, s steklenimi očmi, in ne da bi se zavedel še sam svoje nesreče. Na izpraševanje Matije Šenica in Franceta Iskre, kaj se je z njim zgodilo, je po dolgem času, tekaje sem in tja, dal znamenje, da je bil tepen, nato pa je begal kakor norec okrog hleva in v kratkem izginil. V tem času je prišlo neko pismo za njega. Tovariši so ga začeli iskati in so ga našli nekoliko pozneje mrtvega na hlevu. Da je bil resnično tepen je potrdil zgoraj omenjenim pričam »dežurni«, rojak Feliks Struna, kateri je bil navzoč v pisarni in ki ga je tudi pripe-

ljal v pisarno, na zahtevo narednika Bačića. To je potrdil tudi vojak (pisar) stotnije, kar je dejanski dokaz, da je bil do smrti pretepen oziroma ubit. Starši pokojnega Ivana Makovca se tem potom obračajo do Vas, spoštovani gospod poslanec, da jim daste navodila kam naj se obrnejo in kako naj ukrepejo, da bodo dobili zadoščenje in odškodnino za svojega sina. Prosim, da tudi posredujete na merodajnih mestih za nesrečne starše, ki so izgubili najboljšega sina, kateri jim je bil že sedaj opora in bil bi jim poznejše njih skrbnik in gospodar.«

Ker iz znanih razlogov ne prihajam v parlament, Vas prosim, da mi na javno vprašanje javno odgovorite, kaj mislite v tej zadevi narediti?

Ivan Pucelj,
nar. poslanec.

Hrvatska duhovščina za pravično stvar.

Važna izjava hrvatske duhovščine. — Duhovniki odobravajo današnji boj Hrvatov.

V zagrebški nadškofiji so duhovniki, ki žive izven samostanov, organizirani v svojem stanovskem društvu »Vzajemnost« (takšno društvo imajo tudi duhovniki ljubljanske škofije, op. ur.). Na odborovi seji tega društva dne 24. oktobra t. l. so soglasno sklenili, da javno izjavijo sledeče:

»Hrvatska katoliška duhovščina, ki v največji večini deluje v narodu in z narodom, najbolje pozna želje in potrebe naroda. Ta duhovščina je vedno stala na strani naroda in se borila z njim za njegove pravice tudi v najtežjih časih. V teh bojih je duhovščina s svojo požrtvovalnostjo prednjačila, kajti ravno duhovniki so bili tisti, ki so zaradi boja proti zatiralcem naroda največ trpeli. Število duhovnikov, ki bi bilo podpiralo politiko tujcev proti politiki svojega naroda, je bilo vedno tako neznamno, da se ni moglo upreti čvrsti vrsti večine duhovščine.

Mi imamo pred očmi sijajno preteklost svojih prednikov in pa mnogo še danes živih duhovnikov, ki so se v svojih mladih letih skupno z narodom dostojno borili za pravico in svobodo Hrvatske, in zato ostaja katoliška duhovščina še danes zvesta čisti svoji politični tradiciji.

Čeprav danes vsi hrvatski katoliški duhovniki zaradi izpremenjenih razmer ne nastopajo posebno očitno v posameznih političnih strankah, so vendar katoliški duhovniki še vedno prepričani, da je njihova dolžnost stati vedno na strani naroda, s katerim žive in iz katerega so se rodili. Zato pa hrvaška katoliška duhovščina z živim zanimanjem spremlja današnji upravičeni boj za svobodo in za neodvisnost celega hrvatskega naroda in vsak dan prosi Boga, da bi hrvaški narod v tem boju vztrajal in zmagal.

Vprašanja, ki danes pretresajo temelje našega javnega življenja na Hrvaškem in v celi državi, so tako globoka in pomembna, da tudi tisti, ki služijo oltarju in s tem tudi Bogu in narodu, ne more ostati ravnodušen.

Desetletni upravni sistem, ki je zavladal nad našim narodom, pomeni celo vrsto neprestanih žalitev na vseh poljih narodnega življenja: v kulturnem in verskem, v družabnem, gospodarskem in finančnem oziru. Vrhunec vsega pa je strahoviti zločin od 20. junija, ki ga smemo v polnem pomenu besede smatrati ne samo za smrtno razžalitev in za skrajno izzivanje hrvaškega naroda, ampak tudi za enega od najtežjih zločinov z verskega, moralnega in človeškega stališča.

Kot duhovniki katoliške cerkve in kot si-

novi hrvaškega naroda smatramo za svojo dolžnost, da izstopimo iz rezerve in da javno obsodimo tista zla, proti katerim se bori celokupni hrvaški narod, ujedinjen in složen kot še nikdar v eni misli in v eni zahtevi.

Moramo nastopiti ne samo zato, ker bi se molk na tako vpijoče in neprestane žalitve moralnih načel mogel smatrati kot njihovo odobrenje ali najmanj vsaj za figarstvo, ampak tudi za to, da se ne bi mislilo, da celokupna katoliška duhovščina in ves cerkveni aparat podpira takšen sistem (g. dr. Korošec in slovenski duhovniki, kaj pravite na to? Op. ur.).

Zato smatrajo duhovniki, ki so člani zagrebške »Vzajemnosti«, borbo hrvaškega naroda za moralno opravičeno. Oni čutijo za svojo dolžnost, da kot predstavniki krščanske vere in morale obsodijo, in to javno obsodijo nezaslišani zločin, in to toliko bolj, ker govori mnogo znakov za to, kakor da so vsa ta nasilja šele en del dobro premišljenega sistema.

Ves hrvaški narod in vse njegove politične stranke, ki so zares hrvaške stranke, lahko z vso gotovostjo računajo, da jih bo tudi podpirala hrvaška katoliška duhovščina v današnjem boju za državna prava in za svobodo Hrvatske vedno zavestno in zvesto.«

* * *

To je jasna in odločna beseda hrvaške katoliške duhovščine! Ta jasna beseda ne pove le to, da se hrvaška katoliška duhovščina v ogromni večini strinja z voljo hrvaškega naroda, ki vodi neizprosni boj proti nadvladi Beograda, ampak pove tudi izrečno, da je ta boj tudi s katoliškega verskega stališča moralno popolnoma opravičen!

Sedaj pa poglejmo v Slovenijo! Kaj vidimo pa tukaj?

Pri nas moramo gledati, da stoji na čelu tiste politike, ki jo celokupna hrvaška katoliška duhovščina javno obsoja kot nemoralno — slovenski katoliški duhovnik dr. Anton Korošec!

Pri nas doživljamo nezaslišano sramoto, da podpira tisto politiko, ki jo celokupna hrvaška katoliška duhovščina javno proglašajo za nemoralno — tista politična stranka, ki vedno in povsod naglašajo, da je »katoliška«, ki bi bila že zdavnaj propadla, če je ne bi držali in podpirali s svojo versko močjo slovenski katoliški duhovniki!

Dovoljujemo si torej postaviti na naslov



je nekaj slovelo v stari Grčiji po svoji modrosti.

Danes je le ona pridna gospodinja modra, katere izkoristi 7 prednosti, ki jih nudi

Schicht Terpentin-Milo s svojimi prednostmi

slovenske katoliške duhovščine javno vprašanje:

Kaj so vam storili katoliški Hrvati, katerih sedanji boj za svobodo Hrvatske proglašajo celokupna hrvaška katoliška duhovščina tudi z verskega stališča za moralno popolnoma opravičen, da mirno gledate, kako vodi »katoliška« SLS boj proti katoliškim Hrvatim in proti katoliški hrvaški duhovščini?

Kedaj se boste toliko ojunali in osamosvojili, da boste nastopili tudi Vi javno proti sramoti, da tepe dr. Korošec pendrek cel hrvaški narod z njegovo katoliško duhovščino vred?

Mi smo že dostikrat priznali slovenski duhovščini, zlasti »nižji«, lepo politično preteklost. Na to lepo preteklost pa pljujejo in jo javno sramote današnji politični voditelji SLS s tem, da bijejo po katoliških Hrvatih in s tem, da javno podpirajo politiko belgrajskih nasilnežev proti Hrvatom. Ali gospodje duhovniki ne čutite, da to ni prav in da to tudi za verni slovenski narod ne more roditi dobrih posledic?

Vi imate prvo besedo v SLS in Vi imate tudi moč, da svojo voljo uveljavite. Samo od Vas in od Vaše uvidevnosti je odvisno, ali hočete potegniti voditelje SLS za ušesa in jih pripeljati na pravo politično pot! Prav bo za nas in še bolj za Vas, če napako pravočasno popravite in ukažete dr. Korošcu, naj stopi na stran poštenja in morale in na stran hrvaške katoliške duhovščine! Ako pa tega nečete, se ne smete čuditi, če bo kdaj slovenski narod izrekel svojo besedo tudi — nad Vami ali pa celo proti Vam!

Bukova drva

ponudite z navedbo cene in množine družbi „Mirija“ Ljubljana Vilharjeva cesta za glavnim kolodvorom.

„DEČVA“

Zene in dekleta! Poslušajte se naše narodne in poletne noše! Zahtevajte pri vseh trgoveh nagelnovo dečvino blago, ki se prodaja v prid Jugoslovenski Matiji in Dečjemu domu.

D O P I S I

Kostanjevica. Novi cestni okrajni odbor pod načelstvom našega župana ni znal samo zvišati doklade cestnega odbora od 200 na 550 odstotkov, kar znači skoro šestkratno zvišanje državnih davkov, nego je ubral tudi sicer popolnoma druge strune. Po tridesetletni dobi je dal nenadoma v svet nov razglas, s katerim prepoveduje porabo trave na cestnih banketih in jarkih ter hoče dodeliti to travo čisto neopravičeno svojim cestarjem. Ko so se gradile novejšje okrajne ceste, posebno cesti na Orehovec in proti Koprivniku, je bilo težko za denar, ker takrat ni bilo tako visokih cestnih doklad, kakor so danes. V tem pomanjkanju denarja za nove ceste je moral cestni odbor štediti in tako ni bil v stanu plačati zemljišč, katerih odstop je bil potreben za speljavo cest. Če bi se bil cestni odbor v letih 1895 in 1897 lotil predpisanega razlaščenja proti odškodnini, ne bi bilo za gradnjo cest samih ostalo ničesar, ker bi bile same odkupnine vzele toliko, da bi se bil samo za odkup zemljišč porabil ves za ceste proračunjeni znesek. — V tej stiski je takratni cestni odbor sklenil, da zadevo reši potom dogovora med cestnim odborom na eni in med posestniki ob trasirani cestni progi na drugi strani. Edino na ta način se je doseglo, da je cestni odbor prejel večino potrebnega zemljišča brezplačno in je tako odpadel večji del stroškov za odkup. Edino na ta način se je moglo preiti takoj na gradbo novih cest in edino na ta način se je prebivalstvu cestnega okoliša prihranilo visoke nove doklade. Da pa so posestniki, ki so dali svoja zemljišča kot dar v javni blagor, smeli tudi zahtevati malo protiuslugo, je samo ob sebi umevno. Zahtevali pa niso nič drugega, kakor da imajo še zanaprej neomejeno pravico do trave, ki bo vsako leto zrasla na cestiščih, obronkih in jarkih novih cest. To pravico so si pridržali za večne čase za se in za svoje naslednike brez ozira na to, kaki zakoni bodo v veljavi. — Takí dogovori se sicer niso zapisali, veljajo pa vseeno, kajti dogovori so varni pred vsakim poznejšim morebitnim zakonom, ker so še živi oni činitelji, kateri so tak ustmen dogovor sklenili, tako s strani takratnega cestnega odbora, kakor od strani posestnikov. — Prizadeti interesenti so se za enkrat zoper omenjeni razglas cestnega odbora pritožili na velikega župana. Če potom pritožb na upravne oblasti ne bodo dosegli svojih pravic, pa bodo brezpogojno nastopili civilno pravdo pot, ki bo brez dvoma dognala, da so pritožniki v popolni pravici.

Z Gorenjskega. Kmeti domovi v resni nevarnosti! V časopisju se mnogo piše o nevarnosti požigov po Gorenjskem. Zadnji čas pa tem domovom preti še druga nevarnost, ki ni nič manjša, morda celo hujša. To so tožbe in pravde, v katere so zakopane žalibog premnoge kmetije po Gorenjskem. Tudi tu je treba posvetiti bodisi s podukom ali dobri mi nasveti SKS. — Hočem naslikati kmečko vas v svarilen vzgled vsej naši lepi Sloveniji, da bi je ne posnemala. — V naši občini leži mala vasica, ki ima cerkvico sv. Florijana in šteje komaj 20 hišnih števil. Zadnje čase je s pravdami tako preobložena, da bode treba otvoriti podružnico sodišča v njej mesto sirsarskega doma. Pravdajo se radi nekoliko povožene zemlje. Soseđ je izročil neko vdovo advokatu. Uboga vdova mara plačati 1000 dinarjev varščine, da bi v slučaju, če bi še dalje vozila, dobil sosed odškodnino. Advokatski stroški znašajo 450 Din. Druga pravda teče že čez eno leto med brati in sestrami za zapuščino. Že pri zapuščinski razpravi po očetovi volji se je z malimi zaprekami docela odstranilo nesoglasje. Prišli so vmes drugi, katerih vsa stvar nič ne briga in začelo se je prigovarjanje na dve strani. Vname se prav-

da, ki teče že skoraj 1 leto. Dva advokata vršita razprave enkrat v Ljubljani in v Radovljici. Cele vozove prič, kakor bi šli na svatbo, vozijo sem in tja in težki tisočaki se zapravljajo od ubogih kmetijskih domov. Zadnje čase so pričele še dve ali tri pravde v tej vasi. In vsak bo že naprej uganil, da so ti pravdarji člani katoliške SLS, ki zadnji čas pripoveduje po Gorenjskem, da je njih stranka Jezusova stranka. Kam smo prišli. Nikdar se še ni tako sramotilo Jezusovega imena kakor se danes, ko se naziva SLS za Jezusovo stranko. Nobeden od merodajnih se ne vpraša kam to pelje. Vsi Slovenci, upam, še niso enaki s Puniši Račiči. In če so morebiti nekateri, se morajo ostreti. To zahteva slovenski ponos. Ta vam naj bode resen memento, kam pelje pot, ki jo ubira ta vas in nekaj njenih prebivalcev. Treba je miru, treba je misliti na kruh. Težki časi, zlasti za našega kmeta, ki itak težko dobi krajcar, zlasti pred zimo, ko je treba družini obleke in obutve. Pa se najdejo ljudje, ki jim je v mislih le maščevanje nad nasprotnikom, pa če tudi je sosed kristjan kakor on. Ob tej priliki svarimo Slovence, da naj se kolikor mogoče vsak varuje posnemati to obžalovanja vredno vas, da se ta bolezen ne razširi v druge vasi. Žalibog se opaža, da ta bolezen že leze čez Savo v vasi, kjer pravd večasih niso poznali. Žalostno pa resnično. — I. A.

Horjul. Približal se je lovski čas in zopet vidimo, kako nekateri lovski najemniki streljajo kmetom pse-čuvanje, če gre le malo od hiše in tudi mačke, če jih le dobe na polju. Dvakrat smo že letos v našem kraju videli lovske najemnike streljati mačke, ki so za kmeta stokrat bolj koristne kot zajci. V naši občini smo plačali 6800 Din ljudem, ki so polovili miši in krte, da nam niso popolnoma uničili poljskih pridelkov. Lov nam pa nese 4500 Din. Ako kmetje pustimo divjačino, ki nam dela velikansko škodo, potem prav odločno zahtevamo od lovcev, da nam puste pri miru pse in mačke. V nasprotnem slučaju ne bomo nikdar več dopustili, da bi se še dajal lov v najem lovcem izven občine.

Bled. Na pobudo in željo tukajšnjih okoliških konjerejev in drugih interesentov, se je ustanovilo pretečeno nedeljo že pred več leti zamišljeno »Jahalno in dirkalno društvo za Gorenjsko s sedežem na Bledu«. Namen in pomen društva je, v pogledu napredka na gospodarskem polju smatrano, velikega in zanimanja vrednega pomena, predvsem za resno in smotreno pospeševanje konjereje, ki je bila še pred nekoliko leti skoraj glavna panoga in edini vir dohodkov gorenjskega konjerejea. Društvo namerava prirejati na Bledu vsako leto, posebno za časa sezijske, večje konjske dirke, ki bodo prav gotovo pospešile in še višje dvignile lepo se razvijajoči tujski promet na Bledu. Poleg tega namerava društvo prirejati vsakoletne razstave in premovanja ter strokovna predavanja, ki naj bi prinesla našemu gorenjskemu konjerejcu pravi upogled v konjerejo in mu prinašala kot nekdaš vsaj nekaj koristi. Na ustanovnem občnem zboru so bili izvoljeni v poslovni odbor sledeči: Predsednik g. Ažman Ivan, Hraše; I. podpredsednik g. Štupica Josip, Ljubljana; II. podpredsednik g. Pavlin Aleš, Podbrezje; tajnik g. Pogačnik Ciril, Podnart; blagajnik g. Olip Pavel, Lesce; odborniki: g. Kristan Alojzij, Zapuže; g. Megušar Miha, Sp. Gorje; g. Vidic Franc, Lesce; g. Horvat Peter, Javornik; g. dr. Janežič Zvono, Bled; g. Novak Ivan, Radovljica. Namestniki: g. dr. Švegelj Ivan, nar. posl., Bled; g. dr. De Gleria Jožef, župan, Bled; g. Ferčej Miha, Zasip; g. Kenda, Ivan, Bled; g. Troha Ivan, Bled; g. Janša Andrej, Koritno; gosp. inž. Klimek Vladimir, Bled; g. Leopold Pernuš, Bled; g. Jakob Jan ml., Sp. Gorje; g. Vogelnik Jože, Podhom. — Širši odbor: G. Pipan Ivan, obl. posl., Vižmarje; g. Meršol Ivan, Kovor, g. Primožič

Jožef, Pristava; g. Koman Albin, Vižmarje; g. Černe Josip, Zg. Šiška; g. Primožič Miha; Pristava; g. Hodnik Ivan, Srednja vas; g. Dolenc Franc, Škofja Loka; g. Zore Leopold, Kranjska gora; g. Heinrichar Franc, Škofja Loka; g. Benedikt Joško, Stražišče; g. Mol Franc, župan, Voglje; g. Rozman Ivan, Zvirče, g. dr. Šemrov Franc, Kranj; g. Hafner Anton, župan, Stara Loka; g. Baloh Franc, Jesenice; g. Veber Joško, Škofja Loka.

Mala Slevica. Pošiljam Vam v prilogi naročnino za »Kmeti list«, ker je bil zaplenjen. To je dokaz, da pišete resnico. — Sedaj pa še eno besedo o cestarjih. Mislim, da bi bilo prav, če bi cestarji nekoliko pazili na gramoz, da ga voda ne bo odnašala na njive in travnike ob cesti. Če ne gre drugače, naj pa oblast cestarje bolje plača, da bodo tudi to opravili.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 21. oktobra 1928 je bilo blagoslovljanje zastave veterancev oziroma starih vojakov. Pred vojno se je društvo razšlo, društvena pravila so pa bila nekako tako napravljena, da bi pripadla zastava indirektno Orlom, kar bi se imelo zgoditi v najkrajšem času. Veteranci pa — ne bodi len — so se hitro zbrali in društvo je že funkcioniralo. Slišale so se pripombe nekaterih: boljše je, da si vzbujamo spomine na »preteklost«, ko smo branili domovino, kakor da bi prišla zastava Orlom, tako nepotrební organizaciji. Ali tudi vi stari vojaki! Oni, ki imate sinove in hčere, pustite jih v našo kulturno organizacijo: društvo »Kmetijskih fantov in deklet«, da si priborijo namozaveš, kulturo in svobodo — še le takrat boste vredni »stari vojaki«. In še več. Dne 7. oktobra 1928 je imel pri nas Hohnjec političen shod. Objektiven človek bi moral reči: nisem še slišal od kulturnega človeka takih stvari, takega obrekovanja in farbanja ljudi. Dobro... naj bo... je pač človeška slabost! Ali g. poslanec so celo slovenski pozabili, mešali so neko »jugoslovenščino«, da se Bogu smili. — Društvo »Kmetijskih fantov in deklet« dobro funkcionira. Trezni ljudje se iz srca veselijo napredka mladine, ki zna biti tudi sama svoja, ne samo sužen farovža in fraka.

Iz Ptujja in njegove okolice. V Ptujju je Drava že precej široka, tako široka, da napravi popravilo dravskega mostu v blagajni okrajnega zastopa vsako leto občutno vrzel, okoli 160 tisoč dinarjev! To niso mačkine solze za nas davkoplačevalce, kateri smo pod gerentom SLS g. Brenčičem plačevali vsako leto 400% okrajne doklade razven občinskih. Hvala Bogu, da se s 1. novembrom t. l. prekine, odnosno ukine pobiranje mostnine in da prevzame ta nesrečni most mariborska oblast s 1. januarjem 1929, kakor čujemo. Saj je tudi krivično in nekrščansko pobirati od revnega kmetiča mostnino v času, ko se vozijo po državnih železnicah v I. razredu korupcionarji — brezplačno in ko troši dr. Koroščeva vlada milijone kmečkega davčnega denarja za — parade. Naše okrajne ceste propadajo strahovito. Zlasti letos je zelo malo proda navoženega in če hočeš videti od kupa do kupa, moraš dobro napeti oči. — Volitve v okrajni zastop se bližajo. Naši slovenski klerikalci najraje gospodarijo sami (glej mariborsko in ljubljansko oblast!), ker njim kontrola ne diši. Kontrola pa biti mora in še kakšna ter tam, kjer se gospodari z javnim davčnim denarjem. Med merodajnimi SLS-arji se vztrajno sušlja, da se bode g. Brenčič moral posloviti od gerentskega stolčka. Sušlja se še marsikaj, n. pr. tudi o tem, da bo Slovenska kmetijska stranka v ptujskem okrajnem zastopu častno zastopana. — Vprašanje hajdinske postaje, katera je življenskega pomena za okolico, se ne gane z mrtve točke. Hajdinski občinski odbor bi v tej stvari lahko korakal na čelu, zlasti sedaj, ko je ugodna prilika za to. Ali naj vse zaspi, če spe nekateri? Naj bi se zganili odborniki vseh prizadetih

občin; to je važna gospodarska zadeva in narod jih je izvolil za to, da delajo. — Kaj pa vinska kupčija? »Cvete« in sicer se kosajo dalmatinec, banačan ter razna umetna vina za prvenstvo. Štajerca kupujejo v glavnem samo še za rezanje, počasi še tega ne bode treba, kajti vinska kemija je silno napredovala, odkar ni denarja za vinarske nadzornike. To se imamo zahvaliti v prvi vrsti g. dr. Korošcu, kateri je leta 1919. mirne vesti prepovedal izvoz štajerskega vina v Avstrijo. Saj še niti kontrolnih listov noče odpraviti, dasi jih drugod nimajo. Pa čemu tudi? Mi štajerski »buteljni« vse hitro pozabimo, on to dobro ve, ali za njega niso vinogradniki v nevarnosti, temveč vera in tudi ta samo ob volitvah. — SLS na vladi je sedaj, zidajo v Beogradu se palače — le žalosten v dolgovi kmet, raztrgane krpa hlače!

Iz gornjegrajskega okraja. Poslanec Pušenjak, kateri se pere v »Domoljubu« in »Gospodarju«, ker je z morilcem Punišo Račićem vred podpisal znano spomenico proti pokojnemu voditelju hrvaških kmetov, Štefanu Radiću, je prišel pri svojih volilcih v zelo slabo luč. Na vse težke očitke nima druge obrambe, kakor da kaže na izmišljene grehe drugih (resnice se pač ne more otresti), kar je znak, da se mož zaveda, kako težko za Slovence usodno napako je storil, ko se je družil z ubijalci prvobornika za našo enakopravnost, pok. Radića. Nezadovoljstvo proti njemu raste od dne do dne in kaže se, da mu bodo volilci (če si bo sploh še upal v našem okraju kandidirati) pokazali hrbet. Kmetje smo pravilno poučeni o današnjem položaju, in ne verjamejo več vsem klerikalnim zagovorom k zavoženemu državnemu gospodarstvu. Izkušnja pač človeka pči. Leta 1918 nas je klerikalna stranka prodala na milost in nemilost Beogradu, za 10-letnico pa se je sedaj na življenje in smrt zvezala z najhujšimi zatiralci naše svobode. Celu najvdanejši pristaši klerikalizma se zaprepaščeni sprašujejo: kam nas bo privedla nesrečna politika današnjega režima? Kje so ostale vse svečane obljube poslanca Pušenjaka iz časa zadnjih volitev? Zakaj nam danes ne znižajo davkov, ko sedijo na najplivnejših mestih v Beogradu klerikalci? Zakaj danes ne služijo naši fantje vojaki v Sloveniji, ko je vendar vodja slovenskih klerikalcev ministrski predsednik? Kaj imamo kmetje od tega, da sedite že nad leto dni v vladi z beograjskimi korupcionisti in v družbi z njimi odirate ubogo slovensko paro, kmeta in delavca. Celu ubogim našim splavarjem, ki živi od krvavih žuljev svojih rok, ste vzeli berno ugodnost polovične vožnje po železnici, katero imajo danes celo lovski psi. S svojim delom ste pokazali, da niste za kmeta prav nič storili. Sedaj vidimo, kdo se za kmeta in delavca zavzema in kdo ga postavlja na nižje mesto od lovskega psa. Kaj vam mar, če ubogi splavar plača celo karto, samo da se vi vozite na državne stroške — za denar kmečkih žuljev. Poznate nas samo v času volitev, ko rabite naše kroglice, toda vedite, da vas mi takrat ne bomo poznali! — Gornjesavinjski kmet!

IZ STRANKE

Kamnik. Seja okrajnega odbora SKS se vrši v nedeljo, dne 4. novembra ob 9. uri dopoldne pri tov. Cerarju. Poroča delegat iz Ljubljane.

Kranj. Seja okrajnega odbora se vrši v ponedeljek, dne 5. novembra ob 10. uri dopoldne pri Peterčku.

Velika Dolina. Dne 28. oktobra se je vršil pri nas dobro obiskani shod. Na shodu je poročal na oblastni poslanec tovariš Janko Bukovec. Zborovalci so budno poslušali njegova izvajanja ter vzeli z radostjo vse na znanje. Le malo čudno se nam je zdelo dej-

TEDENSKI KOLEDAR.

4. nov., nedelja: Karol B.
5. nov., ponedeljek: Emerik.
6. nov., torek: Lenard.
7. nov., sreda: Engelbert.
8. nov., četrtek: Bogomir.
9. nov., petek: Teodor.
10. nov., sobota: Andrej A.

SEJMI.

4. novembra: Preska, Konjice.
5. novembra: Višnja gora, Št. Jernej, Krško, Lesič, Braslovče.
6. novembra: Kropa, Vel. Lašče, Mengeš, Vrhnika, Brežice, Rečica, Sv. Lenart v Sov. goricah, Selnica, Sv. Vid pri Ptujju, Peklo, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Lenart, Zabuokovje.
10. novembra: Št. Vid pri Stični, Ponikva, Slovenj gradec, Puconci.

VALUTE.

Dati moramo za:

	Din
1 nemško marko	13:55
1 švicarski frank	10:94
1 avstr. šiling	8:—
1 angleški funt	276:58
1 ameriški dolar	56:99
1 francoski frank	2:22
1 šl. krono	1:68
1 italijansko liro	2:98

Naročajte
**KMETIJSKI
KOLEDAR**
za leto
1929

stvo, da nam je gosp. dr. Anton Korošec na shod poslal srškega komisarja g. dr. Tomšiča iz Krškega in dva orožnika. Uverjeni smo, da na klerikalnem shodu, katerega priredi SLS v župnišču, ne bo gori omenjenih varnostnih organov. To pa menda zato, ker se merodajna gospoda boji za naše duše, da se ne pogubijo od razburljive današnje politike.

MLADINSKI VESTNIK

Ig. V nedeljo, dne 4. novembra se vrši veliko zborovanje vseh fantov in deklet ter prijateljev kmetskega pokreta iz ižanske okolice na Igu v dvorani Sokolskega doma ob 2. uri popoldne. Govore tov. dr. Novak in drugi.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 11. novembra priredi društvo Kmetijskih fantov in deklet v prostorih g. Horvata pri Kapeli tamburaški koncert s prosto zabavo. Vabimo vse prijatelje, da jim se razveseli duša ob mehki godbi tamburice in neprisiljeni zabavi. Mladinski vestnik.



„Srečna zaročenka sem“

pravi razumna Mica. „Zmeraj bom mladostno izgledala, ker RADION prevzema mesto mene najtežje delo v hiši in sicer pranje perila. RADION pere sam in



varuje perilo!“

Krka pri Stični. V nedeljo 28. t. m. se je pri nas vršil ustanovni občni zbor društva kmetijskih fantov in deklet, ki je bil številno obiskan. Po otvoritvi predsednika pripravljalega odbora je podal obširno poročilo delegat Zveze, nakar se je vpisalo v društvo preko 30 članov in članic. Izvolil se je naslednji odbor: predsednik: Janez Škofca; podpredsednik: Ignac Miklavčič; blagajnik: Stanko Strah; tajnik: Jože Koščak; odborniki: A. Globukar, Janez Kočevar, Lovre Godec in J. Godec; namestnika: A. Šeme in A. Mišmaš; nadzorstvo: France Jeraj in Jože Borštnik.

Rakovnik—Št. Rupert. Pri nas se je v nedeljo 28. t. m. obnovilo društvo kmetijskih fantov in deklet. Izrednega občnega zbora, na katerem je poročal tov. tajnik, se je udeležilo prav lepo število navdušenih članov in članic. Ugotovilo se je kako potrebno je, da se zopet začne z društvenim delom in medsebojno izobrazbo kmetske mladine. Izvolil se je sledeči odbor: K. Vidmar, predsednik; Rezi Gregorčič, podpredsednica; Jože Simončič, blagajnik; Zupančič Mimi, tajnica; odbor pa: Kržič Janez, Zupančič Roza, Starič Konrad in

Simončič Janez; namestniki odbora: Olga Vidmar in Andrej Kržič; nadzornika: Jože Florjančič in Vinko Zupančič. Sklenilo se je prirediti v kratkem društveno predavanje.

Predavanja društev kmetijskih fantov in deklet so se vršila v nedeljo 28. oktobra in sicer v Mateni, kjer je predaval tov. dr. Lončar o temi: »Kmet in delavec«. V Medvodah je predaval tov. D. Šauer o temi: »Kaj je država in cilji države« in na Vačah je imel tov. Kafol strokovno predavanje. Vsa predavanja so bila jako lepo obiskana. — Vsa društva se naprošajo, da vsaj en teden preje naznanijo svoja predavanja. — V nedeljo 4. novembra se vrši predavanje v Videm-Dobrepolju, kjer bo predaval tov. prof. dr. Veber o temi: »Kmet in delavec.«

Slavnostna seja oblastne skupščine.

V ponedeljek, 29. t. m. se je vršila v Ljubljani slavnostna seja klerikalne skupščine, da proslavi desetletnico »osvobojenja«. Naši poslanci se te seje niso udeležili, da s tem protestirajo proti nasilju, ki ga večina izvaja napram njim. Iz vseh teh slavnosti so poslali udanostne brzojavke kralju in dr. Korošču. Dr. Korošču so brzojavili takole: »Svojemu voditelju v zlati svobodi se klanjajo na manifestacijskem zborovanju zbrani Slovenci in Slovenke.«

Oblastna skupščina pa je sklenila, da se bo od sedaj za naprej 29. oktober slovesno obhajal kot praznik.

Protest oblastnih poslancev KDK v Ljubljani.

Ker je klerikalna oblastna večina v Ljubljani izključila od 8 sej tov. oblast. poslanca inž. Fr. Zupančiča ne da bi pustila o predlogu razpravljati in ne da bi dovolila izključenemu braniti sebe in predloženo resolucijo, kar pomeni očitno kršenje poslovnika, so poslanci KDK vložili oster protest na predsedstvo oblastne skupščine in se niso udeleževali sej oblastne skupščine tako dolgo, dokler je trajala doba izključenja Zupančiča.

O »parlamentarcu« žebotu.

Zlati poslanec Žebot je odpotoval v Prago. Da bi bila stvar bolj interesantna, je objavil v »Slovenecu« zanimivo telefonsko vest o tem dogodku, ki je izzvenela približno v stavek, da je »gospod Žebot odpotoval v Prago, kjer ostane na parlamentarnih posvetovanjih do konca tega meseca«. Na protest KDK so iz Prage javili, da bi v teh časih ne videli posebno radi, da pridejo tja zastopniki okrnjenega beograjskega parlamenta, ki ga je KDK zaradi umorov 20. junija zapustila. Na ta »migljaj« iz Prage so ostali vsi doma, le g. Žebot je odšel na dolgo pot, če je namreč »Slovenecu« kaj verjeti. Iz napovedanih »parlamentarnih posvetovanj«, zlatega Žebota za sedaj ni nič, ostanejo torej le še buhtelni. In bi bilo jako lepo in za pomirjenje javnosti zelo priporočljivo, če bi tudi ob povratku g. Žebot kaj povedal! Kaj o buhtelnih n. pr.

»Slovenec« v framazonskem močniku.

»Slovenec« je že v zadregi celo zaradi laži. Minuli teden je očital republikanstvo g. Pribičeviću, a da bi stvar vsaj nepoučenim izgledala manj neumna, jo je zabelil s tem, da je postal g. Pribičević republikanec pod pritiskom zagrebške framazonske lože. Mi nikogar ne poznamo od teh framazonov, vemo le to kar čujemo v javnosti. V javnosti pa smo čuli to, da je član zagrebške lože g. Ravnihar, a nismo čitali demantija. In g. Ravnihar in g. Korošec sta vendar dobra prijatelja. Čitali smo nadalje, da sta člana framazonske lože tudi gg. Vukičević in Marinković in še drugi ministri v kabinetu g. Korošca, a nismo čitali, da je to kdo demantiral. Kako je torej s tem

uplivom framazonske lože na republikanstvo? Zdaj pa prihaja beograjska politika, največja podpornica Koroščevega režima, pa pravi, da »Slovenec« laže. Ali bo kaj popravil?

Denar naložite

najboljše in najvarnejše
pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica števil. 1.

Obreštuje vloge na knjižice in tekoči račun brez odpovedi po 6%, proti šesttedenski odpovedi po 7% in proti trimesečni odpovedi po 8%.

Stanje vlog Din 20.000.000.—

Jamstvo za vse vloge presega večkratno vrednost vlog.

Okrajne blagajne.

Dosedanje okrajne blagajne, katere je vodil sreski poglavar, so razpuščene, na mesto njih pa so z oblastno uredbo ustanovljene nove, ki bodo nekake sreske skupščine. Srezi tvorijo okoliš okrajnih blagajn. Člani občnega zbora okrajnih blagajn so vsi župani v srezu in vsaka občina, ki ima 17 občinskih odbornikov, voli občinski odbor še enega člana, občine s 25 odborniki 2 člana, občine s 33 odborniki pa 3 člane. Oblastni odbor imenuje po vrhu teh še eno tretjino vseh članov. Na primer, če ima okrajna blagajna 45 voljenih članov, potem še oblastni odbor imenuje 15 članov, tako da bo štela vsega 60 članov. Ti izvolijo izmed sebe odbor, ki sestoji iz predsednika, podpredsednika, tajnika in blagajnika in dveh odbornikov. Občni zbor okrajne blagajne ima pravico do izdajanja uredb in sklepati o nakladah na davek do 25%. Ako so naklade višje, je treba odobrenja oblastnega odbora oziroma finančnega ministra.

Pri tej uredbi je oblastni odbor in skupščina pokazal, da mu je pri vsem prvo partizanstvo. Kakšna ljudska samouprava je to, če člane oblastni odbor imenuje iz vidika golega partizanstva. Priznali so sami, da so unesli v uredbo določilo, da obl. odbor imenuje eno tretjino članov samo radi tega, da si bodo v vseh zasigurali večino. Ko bodo ti odbori začeli delati, se bo pokazalo, kam vodi tako gospodarsko delo klerikalne večine v oblastni skupščini.

Ivan Albreht:

Na grobeh.

Grobovi spe... Med njimi mnogi brez cveta in brez luči nem sameva, nihče ne ve, koga odeva, kdo vanj ubežal je nadlogi.

Ljudje prihajajo... Drhteče roke rahljajo zemljo, ki njih drage krije: na luči, cvetje v tugi solza lije... tu ženo glej, moža in mater in otroke —

A tam — telo se ob telesu gnete, vse pisano ljudi, ki v nemi boli so grobe obkolili kot nikoli doslej tegà... Pri cvetu cvet otožno cvete.

To mučnikov naših sveži so grobovi, ki vero svojo so s krvjo škropili in v grob se umaknili divji sili, da nemo bi bodrili nas k svobodi novi.

Ti spe... A zarje, ki so s smrtjo jih prižgali, v stotisočih sreih kmetijskih se blestijo in vsem na boj za svobodo velijo: stotisoč jih stoji tam, kjer so trije pali...

NOVICE.

Okrožni odbor SKS za Mariborsko oblast izreka povodom veličastne manifestacije kmet-sko-demokratske koalicije dne 28. oktobra t. l. v Celju svojo zahvalo predvsem krajevni organizaciji v Zalcu, ki je organizacijo manifestacije vodila, da se je izvršila nadvse dostojno in v najlepšem redu. Zahvaljuje pa se obenem tudi ostalim organizacijam in somišljenikom SKS, ki so s svojim sodelovanjem in udeležbo pripomogli, da je slovenski narod tako odločno in jasno izrekel pred celim svetom svojo obsodbo nad nadaljevanjem krvavega režima. — Josip Rajšp, predsednik.

Strahovit poraz klerikalcev pri občinskih volitvah v Bosni in Hercegovini. Klerikalci v teh krajih še nikoli niso imeli dosti. Vsega so dobili pri prejšnjih volitvah nekaj čez 4000 glasov, a sedaj ko je predsednik vlade dr. Korošec, so se nadejali, da bodo z vladno pomočjo pridobili vsaj še 4000 glasov. Volitve pa so pokazale, da je ljudstvo s klerikalci popolnoma obračunalo; od 4000 glasov so padli pod 2000 glasov. Tudi srbijske stranke so padle, napredovala je edino Hrvaška kmečka stranka. V okraju Mostar je dobila HSS 93 odbornikov, klerikalci 10 odbornikov; okraj Ljubuški HSS 80 odbornikov, klerikalci 6 odbornikov; okraj Stolac HSS 40 odbornikov, klerikalci 0 odbornikov; okraj Konjic HSS 24 odbornikov, klerikalci 0 odbornikov. V vseh hrvaških občinah ima HSS absolutno večino. Ljudstvo deli nagrade srbijsko hegemonistični klerikalni politiki.

Preselitev uradov srezkega poglavarja v Logatec. Vsled rešitve ministrstva za notranje posle z dne 30. junija 1928, Sl. br. 2269/28 se preselijo uradi srezkega poglavarja v Logatec iz Gorenjega Logatca h. št. 1 v Dolenji Logatec h. št. 36. Preselitev uradov bo izvršena v soboto, dne 27. oktobra ter se začne od tega dne poslovati v novih prostorih.

Težka obsodba. Po tiskovnem zakonu je bil pretekli teden obsojen urednik komunistične »Enotnosti« na dva meseca ječe ter na 2000 Din globe in 2000 Din odškodnine.

»Ljudska samopomoč«. Na Vseh svetnikov in Vernih duš dan, ko posečamo grobove dragih rajnih, se nam vzbujajo nehote vrline in tudi gorja po naših umrlih. Nebroj žalostnih solz je mnogim povzročila njih smrt in niso še bile te izbrisane, nastale so že hujše skrbi, kako bomo zanaprej urejevali naše gospodarstvo. Kjer je zapustil rajni dovolj blagostanja, je vprašanje lažje rešiti, kjer pa tega ni, kakor je to navadno, so postajale gmotne skrbi za vsakdanje življenje mnogokrat neznosne. V takih odnošjih bi bilo vsem ostalim, po mogoče brezskrbno umrlem, jako pomagano, ko bi bil rajni član kakšnega podpornega oziroma pogrebnege društva, kakor ga imamo v »Ljudski samopomoči« v Mariboru. To društvo šteje danes že nad 10.000 članov iz vseh slojev Slovenije ter je izplačalo v tekočem letu v 60 smrtnih slučajih približno 200.000 Din podpore ostalim opravičencem. Ker ura smrti ni nikomur znana, ne odlagajte torej s pristopom v to prekornostno društvo, ki prejme do nadaljnega še vse zdrave osebe do 50. leta.

Zastrupljenje otroka z alkoholom. V neki vasi blizu Vinkovcev je dal kmet Marko Galović petletnemu otroku piti še toplo slivovico. Otrok je vsled zastrupljenja z alkoholom še isti dan umrl.

Rastlinske zdravilne likerje za želodec grenke, polgrenke, sladke kakor tudi rum, pelinkovec, kimljovec, škvovko in druge žgane pijače nudi po najnižjih cenah »Gloria«, rastlinska destilacija, Ljubljana, Gosposvetska cesta 8. — Pišite po cenik še danes!

Pozdrav. Pred odhodom v Pariz in s parnikom v svobodno Ameriko še enkrat pozdravljam vse znance in prijatelje širom Slovenije posebno pa »ljubence«, kateri so me spremili do Ljubljane. Zahvaljujem se pevskemu društvu »Raduha« za ganljive pesmi, katere so mi zapeli v slovo. Konečno pozdravljam vse čitatelje »Kmetjskega lista« ter jim kličem: Živel! — Lukas Ermene in družina.

Ubil je v vasi Hrastje pri Cerkljah ob Krki Janez Pegam svojega soseda Janeza Gramca. Udaril ga je z vilami po glavi, da so ga morali pripeljati v bolnico, kjer je kmalu umrl. Vzrok uboja je bilo nevrnjeno posojilo, ki ga je dobil Pegam od Gramca.

Svojega očeta umoril. V Apatinu je pretekli tork umoril Adam Benčič svojega očeta, ker mu ni dovolil, da bi se oženil. Sina so orožniki takoj aretirali.

Pet uradnikov aretiranih. Oblasti so uvedle kazensko preizkavo proti petim policijskim uradnikom v Macedoniji, o katerih se je ugotovilo, da so poneverili velike vsote državnega denarja. Uradnike so zaprli.

Prijet milijonarjev morilec. V Bitolju so aretirali Rudolfa Bergleza, ki je umoril milijonarja Danabeša in odnesel 1000 velikih cekinov, zlat nakit in drugo.

Strašna katastrofa na železnici. Pretekli petek ponoči sta trčila skupaj orient ekspres in brzovlak v bližini Bukarešte v Rumuniji. Posledice so bile strašne. Vagoni obeh vlakov so popolnoma razbiti in od potnikov je 30 mrtvih in 50 težko ranjenih.

Zena 22 let v moški obleki. Neapoljska policija je te dni odkrila neko ženo, ki je hodila 22 let preoblečena v moškega. To je neka Concetta Daneo, stara 52 let. Policiji je priznala, da je bila zato preoblečena, ker je samo na ta način mogla ostati neopažena ljubavnica tovarniškega direktorja tvornice, v kateri je bila zaposlena.

Pravda proti kmetom. Na Saškem se je pretekli teden pričela obravnava proti 59 kmetom, ki so svoj čas razbili davčni urad, potrli šipe in udrli vrata ter napodili policijo. Ker je pravda zelo velika in nastopijo kot priče kmetje cele okolice, se mora vršiti obravnava v plesni dvorani nekega hotela. Sodnijski prostori so premajhni.

Veliki protižidovski nemiri na Madžarskem. Pretekli teden so pričeli v Budimpešti na univerzi visokošoleci dejansko napadati židovske dijake. Nemiri so se razširili nato po celem mestu in tudi po vseh ostalih krajih Madžarske. Židovskim trgovcem so razbili izložbena okna in trgovine. Oblasti so komaj vzpostavile red.

Zrakoplov »Grof Zeppelin«. »Grof Zeppelin«, ki je pretekli teden letel iz Evrope v Ameriko, je bil 120 ur v zraku ter je preletel 9926 kilometrov, od tega 7112 km nad morjem. Na zrakoplovu je bilo 60 oseb. Seboj je nosil 55.000 kg plina, 15.000 bencina, 3000 kg olja in 6000 kg vode. Po mnenju vseh svetovnih strokovnjakov je prva preizkusna vožnja docela potrdila upanje, da bo mogoče v bodoče vzpostaviti redni zračni promet med Ameriko in Evropo. »Grof Zeppelin« se bo v kratkem vrnil in letos še enkrat letel v Ameriko.

Vlada kot posredovalka zakonov. Rumunska vlada pripravlja izredno ostre ukrepe proti Madžarom, ki prebivajo na Sedmograškem. Baje bo 650.000 madžarskih delavcev odpuščenih iz služb. Izjemo bodo tvorili le tisti delavci, ki živijo na Sedmograškem že najmanj 14 let in ki se obvežejo, da se v teku dveh let poročijo s kakšno Rumunko.

Ogromno iznenadenje doživele so nedvomno one gospodinje, katere so prvič prale perilo z Radionom. Ne samo, da je ostalo perilo popolnoma nepoškodovano, nego bilo je oprano mnogo lepše in boljše. Vzrok temu je to, ker Radion ne vsebuje klora, a tudi ne drugih škodljivih dodatkov.

Bog pijanca varuje, tako se razni nesrečni tolažijo, kadar se ga tako napijo, da jim noge odpovedo. Da ima pijanec res srečo, dokazuje tale slučaj. Kmet Ivan Ivančev se je mudil po opravkih v Subotici. Tu se ga je pošteno nasrkal in tak vračal domov. Šel je ob železniški progi. Toda ne dolgo. Kmalu se je vlegel na sredo proge med tračnice in trdno zaspal. Ko je pridrvel vlak, ga je lokomotiva zagrabila in vrgla na stran. Pijanec je dobil samo lažje poškodbe.

Letalske nesreče. Ameriški državni trgovinski oddelek je objavil statistiko, iz katere je razvidno, da se je v prvi polovici letošnjega leta ponesrečilo po vsem svetu 390 letal. Pri tem je izgubilo življenje 153 oseb. Letalske nesreče se strahotno množijo. Tako je bilo v vsem lanskem letu samo 190 letalskih nesreč, torej v samem letošnjem prvem polletju več nego dvakrat toliko.

Težka nesreča prekomorskega letalca. Pretekli teden je hotel preleteti ameriški letalec Macdonald iz Amerike v Evropo na svojem malem aeroplanu. Čeprav so mu vsi prigovarjali, da naj se nikar ne spušča na težko pot z letalom, ki ni zgrajeno za tako velike proge, se je vendar le dvignil na Novi Fundlandiji. Drugi dan po noči je opazila ameriška ladja »Firach«, da je neki aeroplan eksplodiral v zraku in padel v morje. Nobenega dvoma ni, da je bil to nesrečni Macdonald.

Italija — figa mož. Ruski ledolomilec »Krasin« je nad dva meseca križaril po severnem ledenem morju in iskal ponesrečene grupe generala Nobile. »Krasin« je vodil reševalno akcijo na izrečno prošnjo Italije oziroma generala Nobile. Reševanje je bilo zvezano z velikimi stroški. Krasin se je te dni vrnil v Leningrad in ruska vlada je zahtevala, da Italija povrne stroške, a ta noče ničesar slišati o tem.

Nesreča pri eksploziji granate. V okolici Almaša je imela pretekli teden osiješka garnizija manevre. Artilerija je streljala ostro in več granat ni eksplodiralo. Ko je par dni na to vozil po polju neki kmet, je našel neeksplozirano granato ter jo pobral in položil na voz. Med potjo je vrgel granato na cesto. Nastala je strašna eksplozija. Granata je raztrgala kmeta, njegovega sina in še enega kmeta, ki se je vozil za njim ter ubila enega konja.

»Ilustrovani tjednik« prične izhajati s 1. novembrom v Zagrebu. Naroča se: Zagreb, Duga ulica 48.

Olje in bencin iz premoga. Francosko-britanska petrolejska družba je sklenila te dni dogovor o izrabi svojih patentiranih metod za dobavo petroleja iz premoga v Skandinaviji. Prvo napravo bodo zgradili v Bergenu (Norveška) in bo pričela v pomladi z obratovanjem. Vsak dan bo mogla predelati 500 ton premoga in bo dobila iz te premogovne količine 25 odstotkov petroleja ali bencina. Pozneje bodo sledile enake naprave v Oslo (glavno mesto Norveške) in v drugih skandinavskih mestih. Po izrabi premoga ima preostajajoči koks isto kurivno vrednost kot navadni koks. Tudi je premogovni plin pri tem proizvodnji dosti cenejši kot sicer in se more oddati tudi konsumentom po nižjih cenah.

Beseda o zaplembah.

Državno pravdnštvo v Ljubljani je zaplenilo zadnjo številko našega lista. Deželno sodišče v Ljubljani je zaplembo potrdilo in jo utemeljilo s sledečimi

razlogi:

Vsebinska tiskovine v zgoraj navedenem članku utemeljuje v napominjanem delnem obsegu članka objektivni učin navedenega kaznjivega dejanja, ker izziva plemenski razdor med Hrvati in Srbi, ko piše, da bi utegnili med njimi izbruhniti vojna oziroma biti

vzrok takih zapletljajev, ki bi povzročili vojno, o bojkotu Hrvatov proti gospodujočim Srbijancem, da ta dva naroda ne moreta živeti skupno, da so si Srbijanci iz stare kraljevine prisvojili pravico, da gospodarijo nad svojimi sodržavljani in da je Hrvatska izgubila svoj sabor in svojo zastavo, in čeprav plača glavni del davkov v kraljevini, da se le prav majhen del tega denarja uporabi za potrebe v Hrvaški. — Dež. sodišče v Ljubljani, dne 24. oktobra 1928. — Mladič.

* * *

Razlogi, s katerimi je dež. sodišče zaplembo potrdilo, govore cele knjige. V pravno razmotrivanje razlogov se ne spuščamo. V političnem oziru pa pomenjajo navedeni razlogi ne samo obsodbo pisave zaplenjenega članka, ampak tudi obsodbo pisave »Slovenca«, glavnega organa stranke predsednika vlade dr. Korošca, kakor smo je bili vajeni prebirati celih 5 ali 6 let, ko je bila SLS v opoziciji.

Za SLS takrat ni bilo paragrafa o »plemenski mržnji«, ker je nebroj člankov o hegemoniji itd. brez vseh ovir izšlo. Za nas pa je paragraf naenkrat tukaj. To je dejstvo! Nekateri si tolmačijo razliko v postopanju s tem, da so mnenja, da je vlada izdala svojim podrejenim organom neka »zaupna navodila«, kako naj postopajo. Ne vemo, kaj je na tem — mogoče pa je. Če pa ta navodila obstoje, in če smo bili zaplenjeni na podlagi takih »navodil«, moramo reči, da je dr. Korošec kot notranji minister zatajil vso svojo politiko za časa svoje opozicije in sam obsodil vse svoje tedanje politično držanje.

»KMETIJSKA MATICA«

Kmetijska Matica. Knjige Kmetijske Matice so skoro dotiskane, nakar se dajo v knjigovoznico in čim bodo tam gotove, se začno razpošiljati. Vsi oni, ki so si knjige naročili, bodo v kratkem v posesti krasnih knjig, ki so vredne najmanj štirikrat toliko, kolikor znaša naročnina. Zato opozarjamo vse one, ki bi radi imeli lepo in koristno čtivo, naj ne pozabijo takoj se naročiti na knjige Kmetijske Matice. Knjig je le malo več tiskanih kakor znaša število naročnikov, zato se na poznejša naročila ne bo mogoče ozirati. Lepšega darila si ne more nikdo omisliti, kakor so knjige Kmetijske Matice!

Kmetijski koledar za leto 1929 v žepni obliki, trdo v platno vezan, je izšel in stane samo 10 Din, po pošti 1 Din več. — Že prejšnji letniki so se vsakomur tako priljubili, da ga ne more več pogrešati, a letošnji koledar bo vsem še bolj dobrodošel, ker se je pri njegovi ureditvi upoštevalo razne želje naših kmetovalcev. Naroča se pri Kmetijski tiskovni zadrugi v Ljubljani, Kolodvorska ul. 7. — Ne odlašajte z naročili, ker bo tudi letos ta koledar v najkrajšem času razprodan.

Kmetje! Bliža se čas, ko bo treba posvetiti naše delo našim sadovnjakom, če bomo hoteli, da nam bodo v prihodnjem letu dali mnogo lepega in zdravega sadja. Predno se pa spravimo na delo, prečitajmo kratko, a zelo poučno knjigo o »Sadjarstvu«, ki jo je spisal g. Franc Kafol. Knjiga je izšla v založbi Kmetijske tiskovne zadruge v Ljubljani in stane po pošti Din 11.—. Naročite si jo takoj, ne bodete se kesali!

Vinogradniki! Naše vino je v kletih, treba pa je z njim previdno ravnati, da bo postalo in ostalo tako, da ga bomo z lahkoto in dobro prodali. Čitajte zato strokovno knjigo višjega vinarskega nadzornika gosp. Franca Gombača: »Umno kletarstvo«. Je to najprikladnejša poučna knjiga o kletarstvu, ki bo vsakemu vinogradniku, pa tudi gostilničarju dobrodošla. Naroča se pri Kmetijski tiskovni zadrugi v Ljubljani.



„Levoročni“
„Flachstep“ Cylinder
Znano je, da so najpre-
ciznije izdelani samo
šivalni stroji znamke:
„Gritzner“ in „Adler“
za dom, obrt in industrijo
Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija

te pri **Josip Petelinc, Ljubljana**
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5

Velika zaloga

SUKNENEGA BLAGA

za moške in ženske obleke. — Lepa
izbira svilenih rut in šerp. — Krojači
in šivilje, pišite po vzorec!

Sijajen zaslužek za vsakega!

Din
50 razglednic za 15
100 razglednic za 25
500 razglednic za 100
1000 razglednic za 150
50 različnih detektiv-
skih in pustolovnih ro-
manov za 60 Din raz-
pošilja E. KRIZMAN,
Ljubljana. Poštni pre-
dal št. 172.

Ceneno češko perje!



1 kg sivega opuljenega perja 70 Din,
napol belo 90 Din, belo 100 Din,
boljše 125 Din in 150 Din, mehko
kot puh 200 Din in 225 Din, boljše
vrsta 275 Din. Pošiljatve carine pro-
sto, proti povzetju, od 300 Din na-
prej poštne prosto. — Vzorec za-
stoj. Blago se tudi zamenja in ne-
ugajajoče vrzame nazaj. — Naročila samo na **Benedikt
Sachsel, Lobež št. 28 u Plzna, Češkoslovaška**. Poštne
posiljke rabijo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo pri-
bližno 10 dni.

POVERJENIKI

Mnogo denarja

značajni in čedne pi-
save zmogni se sprej-
mejo proti plačilu za
vsak kraj Slovenije.
Ponudbe na »Ljudsko
samopomočje v Mari-
boru, Aleksandrova c.
št. 45.

lahko zaslužijo pošte-
ne in čedne pisave
zmožne osebe obojega
spola v vsakem kraju
Slovenije z nabiranjem
članov za »Ljudsko sa-
mopomočje v Mariboru,
Aleksandrova cesta 45.

Svoji k
svojim!

Kadar kupujete v
mestu svoje po-
trebščine, podpi-
rajte v prvi vrsti
trgovce, ki v na-
šem listu nudijo
svoje blago.

BENZIT - NADMILO je utelešena čistilna moč!



Pri pranju z Benzit-nadmilom se
blago niti najmanje ne pokvari, ker
Benzit-nadmilo nesnago razkroji.
Tukaj je kuhanje in drgnjenje pe-
rila nepotrebno, ker nesnago Ben-
zit-nadmilo iz tkanine razkroji.

Nesnago razkrojiti se pravi, da
celo najfinejše tkanine pri tem ne
trpijo.

Nesnago razkrojiti se pravi, pe-
rilo tako intenzivno, temeljito prati,
da celo največja nesnaga brez truda
izgine.

Benzit Nadmilo

z dvojnim učinkom

Tvornice Zlatorog, Maribor



Pri vsakem dobro pripravlje-
nem obedu naj bodo na mizi
tudi testenine



Varčen gospodar, si nabavi pred zimo
za obleke in perilo, katero gotovo najde v veliki zalogi
in izbiri ter dobri kakovosti pri obče znani priporočljivi
tordki **R. Miklauc „Pri škofu“**

Lingarjeva ulica. Ljubljana Pred škofijo 3.

Trgovina obstoji že 59 let ter drži v zalogi blago samo
dobrih kakovosti iz prvovrstnih tovarn kakor pred vojno.

— Tordka pošilja blago na željo tudi po pošti. —

Prometna banka d. d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vogal Pred Škofijo 1, nasproti magistrata)

Telefon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.